

## ส่วนที่ 4

### การติดตามและประเมินผล

## ส่วนที่ ๔

### การติดตามและประเมินผล

#### ๔. การติดตามและประเมินผล

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

##### 4.1 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน
2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 20 คะแนน
3. ยุทธศาสตร์ 60 คะแนน ประกอบด้วย

- (1) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน
- (2) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน
- (3) ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน
- (4) วิสัยทัศน์ 5 คะแนน
- (5) กลยุทธ์ 5 คะแนน
- (6) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน
- (7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน
- (8) แผนงาน 5 คะแนน
- (9) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

##### 4.2 การติดตามและประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย

1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ 10 คะแนน
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา 10 คะแนน
5. โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย
  - (1) ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน
  - (2) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน
  - (3) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณ

ได้ถูกต้อง 5 คะแนน

- (4) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน
- (5) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 13) 5 คะแนน
- (6) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน
- (7) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน
- (8) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ 5 คะแนน
- (9) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน
- (10) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ 5 คะแนน
- (11) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน
- (12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

#### 4.3 แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้อง แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20
2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 15
3. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 65
  - 3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (10)
  - 3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (10)
  - 3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด (10)
  - 3.4 วิสัยทัศน์ (5)
  - 3.5 กลยุทธ์ (5)
  - 3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ (5)
  - 3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (5)
  - 3.8 แผนงาน (5)
  - 3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม (5)
  - 3.10 ผลผลิต/โครงการ (5) รวมคะแนน 100

## ๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลยังทะเลาย ใช้การติดตามและประเมินผลโครงการ โดยใช้ตัวแบบวัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตามที่จะกล่าวต่อไปในหัวข้อที่ ๓.๑ และมีหลักการประเมินผลโครงการที่สำคัญ คือ การติดตามและประเมินผลโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโครงการทุกประการหรือไม่อย่างไร

## ๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

### ๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

โดยใช้แบบสำหรับติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ

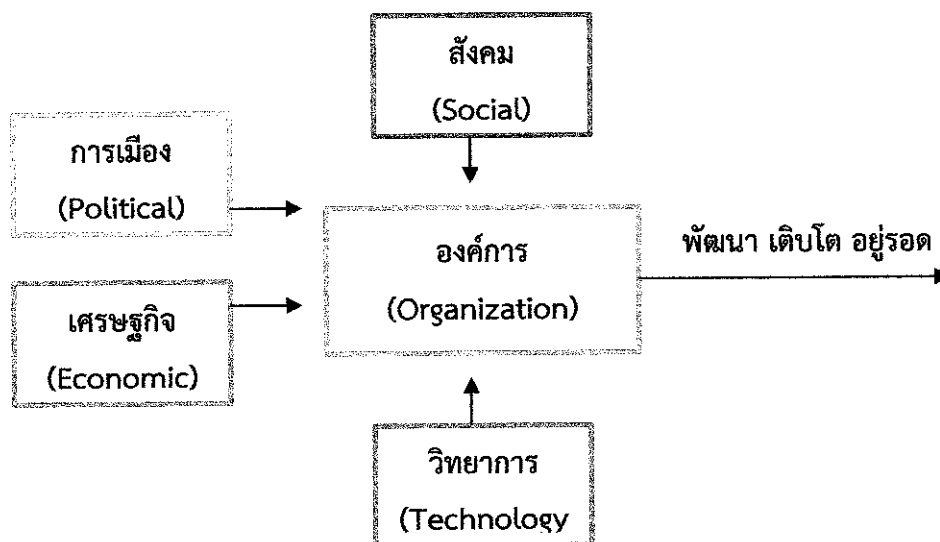
- (๑) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators)
  - (๒) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) หรือ Scorecard Model ของ Kaplan & Norton
  - (๓) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model (RF))
  - (๔) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model)
  - (๕) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System (PPMS))
  - (๖) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้น หรือ Problem-Solving Method
  - (๗) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Method)
  - (๘) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)
  - (๙) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model)
  - (๑๐) แบบประเมินตนเอง (Self-Assessment Model)
  - (๑๑) แบบอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบข้อ (๑) – (๑๐) หรือเป็นแบบผสมก็ได้
- เชิงปริมาณ (Quantity) เชิงคุณภาพ (Quality) ผลที่ได้จริง ๆ คืออะไร ค่าใช้จ่าย (Cost) เวลา (Time) เป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่
- ประชาชนได้ประโยชน์อย่างไรหรือราชการได้ประโยชน์อย่างไร
- วัดผลนั้นได้หรือไม่ หรือวัดได้เท่าไร (Key Performance Indicator : KPIs)
- ผลกระทบ (Impact)

## ๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

### ๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต (เช่น จะทำ สนับสนุน ส่งเสริม ป้องกัน อย่างไร เป็นต้น)

ในทฤษฎีทางวิชาการการจัดการ ซึ่งว่า องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ หรือองค์กรภาคเอกชนจะพัฒนา เติบโตและอยู่รอดได้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก 4 ประการ (PEST) ตลอดเวลา ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1) สิ่งแวดล้อมด้านการเมือง (Political Environment)
- 2) สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ (Economic Environment)
- 3) สิ่งแวดล้อมด้านสังคม (Social Environment) และ
- 4) สิ่งแวดล้อมด้านวิทยาการใหม่ ๆ (Technology)



จากแผนภาพ องค์กรการบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นองค์กรภาครัฐองค์กรหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ 4 ประการดังที่กล่าวมาแล้ว เพื่อให้องค์กรพัฒนา เติบโตและอยู่รอดต่อไปได้ วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องวิเคราะห์ตามสิ่งแวดล้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปทั้ง 4 ประการ ดังนี้

### 1) การปรับตัวให้เข้ากับการเมือง (Political Environment) ที่เปลี่ยนแปลง

หากกล่าวถึงการปกครองของไทยในปัจจุบัน อาจแบ่งระดับการเมืองออกได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ การเมืองระดับชาติ และการเมืองระดับท้องถิ่น การเมืองระดับชาติ ได้แก่ การเมืองระดับรัฐบาลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ในส่วนของการเมืองระดับท้องถิ่นนั้นยังสามารถแบ่งแยกย่อยออกได้เป็นหลายประเภท เช่น การเมืองของ อบจ. เทศบาล หรือ อบต. หรือแม้กระทั่งการเมืองในระดับหมู่บ้านที่จะต้องมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโดยราษฎรในหมู่บ้านนั้น ๆ เป็นต้น

ในสภาพข้อเท็จจริงปัจจุบันและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่างชี้ว่าการเมืองในระดับชาติ ยังมีอิทธิพลต่อการเมืองในระดับท้องถิ่นอยู่หลายประการ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นต้องอาศัยภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองระดับชาติเพื่อช่วยในการหาเสียง การให้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเลือกให้เฉพาะท้องถิ่นที่เป็นพรรคพวกเดียวกันกับราชการส่วนกลาง เป็นต้น

ในอนาคต อำนาจหน้าที่และบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นจะเป็นอย่างไร นั้น ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลจากการเมืองระดับชาติซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นนโยบายของรัฐที่มีต่อ อบต. ซึ่งมักสลับสับเปลี่ยนกันเป็น 2 กรณี กล่าวคือ การรวมอำนาจการปกครอง (Centralization) หรือ การกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ดังนั้น ผู้ที่จะปฏิบัติงานใน อบต. จึงจำเป็นที่จะต้องทราบความเคลื่อนไหวของนโยบายรัฐอยู่ตลอดเวลา เพื่อบริหารจัดการ อบต. ให้เข้ากับสถานการณ์ดังกล่าวที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ในส่วนของปัจจัยการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยกันเองนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งโดยหลักการแล้วการตัดสินใจกำหนดนโยบายควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมืองท้องถิ่น ทุกฝ่าย

ควรต้องรู้ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของการเมืองท้องถิ่นในทุกระดับทั้งระดับ อบจ. เทศบาล อบต. และระดับหมู่บ้าน เพราะการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และจะต้องมีผลกระทบต่อ อบต. ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ข้าราชการท้องถิ่นควรพยายามปรับข้อเท็จจริงในท้องถิ่นให้เข้ากับระเบียบกฎหมายของรัฐ ซึ่งในบางครั้งระเบียบกฎหมายอาจไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นก็ต้องเป็นหน้าที่ของข้าราชการท้องถิ่น ที่จะประยุกต์ใช้กฎหมาย ให้สามารถใช้ได้จริงตามสภาพและบริบทแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นนักบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) อย่างแท้จริง

## 2) การปรับตัวเข้ากับเศรษฐกิจ (Economic Environment) ที่เปลี่ยนแปลง

เมื่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่ดี ทำให้ประชาชนยากจนเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุของปัญหาอื่น ๆ ที่กระทบต่อ อบต. ตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาประชาชนเรียกร้องในสิ่งที่สามารถแก้ไขปัญหานั้นเฉพาะหน้ามากกว่าสิ่งที่แก้ไขปัญหานั้นได้อย่างยั่งยืน เช่น ต้องการผ้าห่มกันหนาวฟรี เสื้อกันหนาวฟรี และของฟรีอื่น ๆ จาก อบต. เป็นต้น ซึ่งสวนทางกับระเบียบกฎหมายและการตรวจสอบอย่างเข้มข้นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่พยายามจำกัดขอบเขตการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องของการแจกของให้แก่ราษฎร

อีกปัญหาหนึ่งประชาชนอาจขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับ อบต. เพราะต้องเอาเวลาไปทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงปากท้องของตนเองก่อน หรือบางครั้งอาจมีส่วนร่วมแค่การรับเงินแล้วไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รวมตลอดถึงปัญหาความยากจนของประชาชนจะสร้างความเข้มแข็งให้กับนโยบายประชานิยมไปโดยปริยายซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อในทางลบในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการส่งเสริมลักษณะนิสัยการพึ่งพิงรัฐอยู่ตลอดเวลาของประชาชน เป็นต้น

ดังนั้น การสร้างกระบวนทัศน์ (Paradigm) ทางความคิดให้แก่ประชาชนตามหลัก “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ควรเป็นสิ่งสำคัญที่นักบริหารงาน อบต. ควรให้ความสนใจที่จะส่งเสริมและพัฒนาในประเด็นนี้

## 3) การปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Environment) ที่เปลี่ยนแปลง

ชุมชนแต่ละชุมชนมีสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ก็ต้องเผชิญกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น บางพื้นที่อาจเป็นสังคมของคนพุทธ บางพื้นที่อาจเป็นสังคมของคนคริสต์ หรืออิสลาม บางพื้นที่เป็นสังคมปฐมภูมิ (ชุมชนชนบท) บางพื้นที่เป็นสังคมทุติยภูมิ (ชุมชนในเมือง) บางพื้นที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของ อบต. เป็นอย่างดี บางพื้นที่ประชาชนขาดความร่วมมือ บางพื้นที่อาจเป็นสังคมที่ประกอบด้วยชนเผ่าต่าง ๆ มากมาย เป็นต้น

สภาพของสังคมไทยมักเป็นสังคมอุปถัมภ์ ผู้บริหารท้องถิ่นอาจมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกำหนดนโยบายไปตอบสนองต่อกลุ่มญาติพี่น้องของตน กลุ่มอื่นที่แพ้การเลือกตั้ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองก็หาทางโจมตี ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นในสังคมท้องถิ่นมากกว่าในอดีต ดังนั้น บุคลากรใน อบต. จึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจผลกระทบที่มาจากสาเหตุการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นที่ส่งผลโดยตรงต่อความสามัคคีในสังคมท้องถิ่นยุคปัจจุบัน ต้องมีความสามารถบริหารงานบนความขัดแย้งในสังคม เพราะคงไม่มีสังคมใดในประเทศไทยที่จะมีคนที่ชอบสิ่งที่เหมือน ๆ

กันได้หมด การปฏิบัติงานทุกอย่างย่อมมีการเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ต่อต้าน และไม่ต่อต้าน อยู่คู่กับสังคมประชาธิปไตยเสมอ สำคัญเพียงแต่จะสามารถลดระดับ หรือแก้ไขความขัดแย้งที่รุนแรงนั้นได้อย่างไร

#### 4) การปรับตัวเข้ากับวิทยาการใหม่ ๆ (Technology) ที่เปลี่ยนแปลง

ในปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรโดยการฝึกอบรมอยู่เป็นประจำ เช่น การฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ การฝึกอบรมการจัดทำเว็บไซต์องค์กร การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของ อบท. ผ่านระบบ (E – Plan) หรือการจัดทำงบประมาณผ่านระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e – LASS) เป็นต้น ประกอบกับกรมส่งเสริมฯ มีเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบท. ที่ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ทุกวัน เช่น การเผยแพร่หนังสือสั่งการต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น หากพนักงานท้องถิ่นให้ความสำคัญในการอ่านหนังสือสั่งการของกรมส่งเสริมฯ ทางอินเทอร์เน็ตอยู่เป็นประจำ ก็จะนำมาซึ่งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

#### ๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา (รวมถึงองค์ประกอบสำคัญของข้อมูลเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ เป็นต้น)

องค์การบริหารส่วนตำบลยังทะเลาะ มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา โดยอิงการคาดการณ์การพัฒนาต่าง ๆ อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมภายนอกต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

##### 1) การเปลี่ยนแปลงในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.

##### - ยุทธศาสตร์ชาติด้าน ความมั่นคง

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
3. การพัฒนาศักยภาพประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์การภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ
5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

##### - ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1. การเกษตรสร้างมูลค่า
2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
3. การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
4. โครงสร้างพื้นฐาน
5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

##### - ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1. ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
2. พัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย
3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21

4. ตระหนักถึงพหุปัญหาที่หลากหลาย
  5. เสริมสร้างให้มีสุขภาวะที่ดี
  6. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
  7. เสริมสร้างศักยภาพการกีฬาสร้างคุณค่าและพัฒนาประเทศ
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
1. ลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
  2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี
  3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม
  4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
1. สังคมเศรษฐกิจสีเขียว
  2. สังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
  3. สังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
  4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตร และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
  5. พัฒนาความมั่นคง น้ำ พลังงาน และเกษตร
  6. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
1. ภาครัฐยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
  2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการ
  3. ภาครัฐเล็กลงเหมาะสมกับการกิจ
  4. ภาครัฐทันสมัย
  5. บุคลากรรัฐ
  6. ภาครัฐโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
  7. กฎหมายเหมาะสมบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
  8. กระบวนการยุติธรรมเสมอภาค
- 2) การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.
1. พัฒนาเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้ตระหนักถึงเรื่องความมั่นคง/มีส่วนร่วม
  2. พัฒนาเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ
  3. พัฒนาเสริมสร้างการเมืองของประเทศให้มีเสถียรภาพและมีความเป็นธรรมมาภิบาล
  4. แก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน ติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่
  5. เกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ



6. อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์
7. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค
8. สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ
9. เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่
10. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย/กีฬา/นันทนาการ
11. บูรณาการผ่านการเรียนการสอน สร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา เพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีงาม
12. ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
13. ปรับระบบการเรียนรู้ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท
14. พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างเส้นทางอาชีพ/สภาพแวดล้อม/ระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ
15. ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุม
16. เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและพึ่งพากัน สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน
17. การรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์
18. เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและพึ่งพากัน
19. รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน การพัฒนาความมั่นคงด้านเกษตร/อาหารของประเทศและชุมชน
20. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน/เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม
21. บริการสาธารณะได้มาตรฐาน /กระจายอำนาจสนับสนุนชุมชนท้องถิ่น/ยึดหยุ่น เหมาะกับบริบท
22. การบริหารกำลังคนคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม /บุคลากรยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต/ป้องกันและปราบปรามอย่างเป็นระบบบูรณาการ
23. ปราบปรามอย่างเด็ดขาด เป็นธรรม ตรวจสอบได้

จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลยังทะเลาะได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ไว้จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ ดังนั้น จึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค หรือที่จะส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลยังทะเลาะ ในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ดังนี้

#### 1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารและการบริการประชาชน

การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง บริหารงานแบบบูรณาการ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา กระจายอำนาจสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่น ยึดหยุ่น เหมาะกับบริบท ระบบและวิธีการปฏิบัติงานทันสมัย เป็นคนดีและเก่งค่านิยมทำงานเพื่อประชาชน กระบวนการยุติธรรมเสมอภาค บุคลากรและหน่วยงานปฏิบัติเท่าเทียม การบริหารกำลังคนคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม โปร่งใส ปลอดภัย ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ป้องกันและปราบปรามเป็นระบบแบบบูรณาการ

การบริหารภาครัฐต้องเร่งรัดพัฒนาให้ตอบสนองการให้บริการ แต่โดยส่วนมากยังปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริการประชาชน หรือตลอดจนการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชนและประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการในด้านการอนุญาต อนุมัติต่าง ๆ ซึ่งต้องมีคู่มือภาษาอังกฤษ จีน เป็นต้น เพื่อสื่อสารกับชาวต่างชาติที่ต้องการทำนิติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับรัฐ เช่น การเสียภาษีบำรุงท้องที่ การเสียภาษีป้าย เป็นต้น อีกทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำเป็นต้องพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่สื่อสารกับผู้ให้บริการที่เป็นชาวต่างชาติได้ดีพอสมควร

แต่อย่างไรก็ตาม การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ก็ยังมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจในแต่ละด้านที่จะดำเนินการ

## 2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและรูปแบบของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งกระบวนการการผลิต การค้า และการบริการไปสู่ผู้ประกอบการและประชาชนในระดับพื้นที่มากขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการกระจายทรัพยากรและโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับแนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regionalization) และการพัฒนาพื้นที่ในรูปแบบระเบียงเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อรองรับกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระดับโลก จึงเป็นโอกาสในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ซึ่งสั่งสมมาอย่างยาวนาน

- พื้นที่ในตำบลยังทะเลายเป็นพื้นที่ทางการเกษตร การปรับตัวคือ เป็นเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มีการปรับโครงสร้างให้มีผลิตภาพและผลตอบแทนสูง เกษตรกรเข้าถึงช่องทางการตลาดที่หลากหลาย เทคโนโลยีชีวภาพได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- การท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน มีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรมหลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ เช่น ชมพระพุทธรูปขุขันธ์ศรีสุวรรณภูมิ เมืองโบราณอุ้มทอง นิทรรศการท่องเที่ยว ๕ ชุมเขา และหรือส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ให้สามารถเป็นสินค้า OTOT มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สอดคล้องกับทิศทางของตลาด

## 3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งในอาเซียนไร้รอยต่อ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้านดิจิทัล ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเน้นคุณค่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ถนน ระบบสาธารณูปโภค ประปา ไฟฟ้า แม่น้ำ ลำคลอง ตลอดจนป้ายจราจรที่มีภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่จำเป็น เป็นต้น

ความคุ้มครองทางสังคม ประสบปัญหาความเพียงพอ และความยั่งยืน แม้จะครอบคลุมคนทุกช่วงวัย แต่สิทธิประโยชน์ยังอยู่ในระดับต่ำ มีลักษณะ แยกส่วน ขาดการบูรณาการส่งผลให้เกิดความขาดแคลนและซ้ำซ้อน ในบางสิทธิประโยชน์/กลุ่มเป้าหมาย สัดส่วนแรงงานนอกระบบสูงกว่า 50% ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยเฉพาะจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา การฝึกอบรม การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ การปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ และการจัดระเบียบชุมชนสังคมและความสงบเรียบร้อยมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายและวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น อาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายจากชาวต่างประเทศในไทยมากขึ้นทั้งโดยตั้งใจและความไม่รู้กฎหมาย อีกทั้ง อาจเกิดปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด ตลอดจนงานด้านการเฝ้าระวังอุบัติเหตุ ช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ ตลอดจนการส่งเสริมการจำทำแผนพัฒนาต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชน แผนตำบล หรือแผนพัฒนาท้องถิ่น

ปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญขณะนี้ไม่พ้น โรคติดต่อที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็น โรคเอดส์ ไข้เลือดออก SARS ไข้หวัดนกและโรคอื่น ๆ โดยเฉพาะโรคโควิด-19 ตั้งแต่ปี 2563 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีผลกระทบอย่างรุนแรงเป็นวงกว้างทั้งระดับโลก

- GDP โลกปี 2563 หดตัว 4.3%
- อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น 6.5% และชั่วโมงการทำงานลดลง

- การค้าและการเดินทางระหว่างประเทศหดตัวรุนแรง

ซึ่งไทยรับมือกับสถานการณ์กับโควิด -19 ได้ดีเป็นอันดับที่ 4 ของโลก แต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจรุนแรง เนื่องจากพึ่งพาการท่องเที่ยวและส่งออกในสัดส่วนสูง

- GDP ติดลบ ปี 2563 หดตัว 6.1%
- ชั่วโมงการทำงานลดลง โดยเฉพาะในแรงงานที่มีอายุน้อยและมีการศึกษาสูง
- อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น เป็นประมาณ 1.90%

ที่มีผลมาจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้ามาในไทย การค้ามนุษย์และการท่องเที่ยว มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน การแพร่ระบาดของโรคศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์ งานด้านส่งเสริมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ยากไร้ หรือส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ตามทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

#### ๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม การศึกษาและสาธารณสุข

ระบบการศึกษามีคุณภาพ สามารถพัฒนาทักษะสำคัญและเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต สถาบันอุดมการณ์ศึกษาปรับบทบาท ให้สามารถพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โอกาสในการยกระดับคุณภาพและขยายโอกาสทางการศึกษา ความต้องการทักษะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความจำเป็นมากขึ้น

#### 5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

##### ศาสนา/วัฒนธรรม/กีฬาและนันทนาการ

เป็นการรณรงค์ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม สร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา ใช้ชุมชนเป็นฐานในการปลูกฝัง ประเพณี วัฒนธรรมในพื้นที่ โดยการจัดทำโครงการ เพื่อสืบสานให้คงอยู่ เช่น โครงการวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น โครงการแห่เทียนพรรษา วันสงกรานต์หรือวันผู้สูงอายุ งานแข่งขันกีฬาตำบล งานรัฐพิธี เป็นต้น

เสริมสร้างศักยภาพการกีฬาสร้างคุณค่า การออกกำลังกายให้เป็นวิถีชีวิต ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย/กีฬา/นันทนาการ เช่น กีฬาตำบล สนับสนุนอุปกรณ์กีฬา วัสดุกีฬาของโรงเรียนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบ เป็นต้น

อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน สมดุล หยุดยั้งการทำลายพื้นที่ป่า พื้นที่ระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม ส่งเสริมพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน สร้างความตระหนักให้ประชาชน เอกชนเห็นความสำคัญของแม่น้ำ ลำคลอง มีแผนอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดการอนุรักษ์แหล่งน้ำ สิ่งแวดล้อม

ปลูกฝังค่านิยมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อหล่อหลอมคนในชุมชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และรักษาระบบนิเวศ ประเพณีอันดีงาม สร้างความเข้มแข็งในสถาบันศาสนา รวมทั้งเป็นการพัฒนาผู้นำชุมชนให้เป็นต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เพราะเชื่อว่าวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคือสิ่งที่สอนคนในชุมชนให้ดำเนินชีวิตอย่างดีงาม